

HAJDUFÖLD

1923. év november 18.

VASÁRNAP

Debreczen, V. évf. (261)

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 6000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 300 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

CSOKONAI

mg. A kultura egyik fokmérője, holt és élő nagyjait a nemzet hogyan becsüli meg. A magyar eljuttott már odáig, hogy jeleseit szeretni tudja, de sajnos egyelőre még csak halottaiban. Talán azért is, mert igazi nagyjaink és igazi barátaink nagyobb számmal vannak a temetőben, mint az élők között. Mintha a véletlenek találkozása is azt akarta volna példázni: utóbbi gyászos éveink egymásután nyujtottak nekünk legnagyobbjainknak születési vagy halálzási centennáriumát. Ezek a visszaemlékezési alkalmak mintha azt akarják figyelmeztetni: keresd kapcsolódásokat és a tanulságokat multadban, hogy rátalálhass korod eszméire! Bányássz a mult kincseiből, hogy felismerd fajod erényeit! nézz bele multad tükörébe, hogy megláthasd hibáidat.

November 17 is ilyen évenként megismétlődő kedves ünnepe Debreczennek: Csokonai születésének forrása.

Faja erőinek és gyöngéinek sajátos revelációja ő, és életének válságokban gazdag története. Hatalmas elme a képzeletnek és érzéseknek kiapadhatatlan és keleti frissességű lendítő erejével, melyeket a humor könnyes derüje egyensúlyoz. Ezek a dispoziciók költővé avatják. És habár a bor és a nóta, szövetkezve a vaskalappal, ajtót mutatnak neki Debreczenben, amiből könnyűvéru bohémnek gondolhatók, egyike ő a legtanultabb magyaroknak. Ismeri nemcsak a klasszikusokat, hanem a moderneket is, a nagy népek legtöbbjének az irodalmát. És nem áll meg a szépirodalom és az azzal foglalkozó tudományok határánál; azokon túl a filozófiával és a természettudományokkal is ép oly kedvvel foglalkozik. Művéhez irt jegyzetei és tanulmányai mindent bőséggel igazolják. Egy hatalmas poétika tervével foglalkozik például, melyhez maga készül megteremteni a példatárát részint saját műveivel, részint saját fordításaival legalább.

A korabeli Debreczen az ő gyöngéit nem tudta elnézni, vagy értékeit méltányolni: idegenben keresett Maecenást. Egész élete eltelik ezzel s végül is magafajta szegény tudósok, előbb Márton József, majd Toldy Ferenc adják át a műveit a halhatatlanságnak. Ime a magyar zseni sorsa! Ezt az emberfaját bőven termi az áldott magyar föld. Csak hogy ugylátszik, velők célja nem az, hogy lelkeket termékenyítsenek, széles néprétegek lelkét világítsák és derítsék át, hanem hogy a puszták vándorai maradjanak. A legbrutálisabb nélkülözések, koplalás és rongyoskodás közepett a Doberdók és Mazuri tavak poklát megjárva, most is szemünk láttára perognak ki sorainkból, a szürkék, a kőzombócskák, a kérődzők sorából.

Csoda-e, ha azok, kik veszendőbe menőnek látják erőiket, melyen keresztül az isten lelke szólana mihozzánk, révedező lelkű magyarokhoz, hogy megmentsék maguából, ami még megmenthető, odaadják lelküket azoknak, kik nemcsak saját erőiket, de a zsoldos csapatokét is oly ügyesen tudják kihasználni.

Debreczen társadalma ma már — hiszen az ő lelke is a temetőben pihen — szereti és becsüli a Csokonai emlékét. Műveinek gyűjteményes kiadásai azonban Bécsben és Budapestben jelentek meg. A első

egy bécsi egyetemi tanár, igaz, előbb debreceni diák, a másodikat egy budai svábbel lett lelkes magyar tudós, a harmadikat, a legutolsót, két lelkes pataki tanár szedték össze és adták ki.

Csokonai másodszor is, még holta után is, újból Patakon talál menedéket.

Csokonai, több mint száz évvel halála után sem akadt Maecenásra Debreczenben. Ugylátszik: Debreczen gazdasági élete szegény ahhoz, hogy eféle feladatok szolgálatára anyagi eszközöket teremtsen.

Mussolini magyarbarát beszéde az olasz szenátusban

A német császár nem tudott a trónörökös hazatéréséről

A mai nap külpolitikai eseménye Mussolini beszéde az olasz szenátusban, amelyben reánk nézve különösen fontos az a kijelentése, hogy *Olaszország feladatának tekinti, hogy Magyarországgal és Bulgáriával barátságos viszonyt létesítsen.* Az olasz kormány fejének a magyrok iránt hangsúlyozott barátságos érzései

diplomáciai állásfoglalás jellegével bírnak.

Mussolini beszédének ez a része a nagyhatalmak és a kisantant államaival szemben mintegy hivatalos bejelentés gyanánt tekinthető. Ennek a diplomáciai cselekedetnek feltétlenül nyoma lesz és megszünteti Magyarország külpolitikai elszigeteltségét.

A Ruhr-kérdésre vonatkozólag Mussolini kijelentette, hogy a kölcsönös engedmények alapján áll a Ruhrvidék kiürítését kívánja

garanciák ellenében és mindenféle területi változást elvet visszautasít. Németország helyzetében változás nem történt, A Ruhrvidéken a munkanélküliek folytatják a fosztogatásokat és tüntetéseket. Több ezer főnyi tüntető

megtámadta az esseni Krupp műveket.

A rendőrségre gránátokat dobáltak és lövéseket tettek. Több ember meghalt, számosan megsebesültek. A rendőrség és a fosztogató munkanélküliek között tegnap összeütközésre került a sor, amelyek folyamán számosan megsebesültek. A rendőrség modern fegyvereket kapott, mert a fosztogatók főként éjszaka és

vezényszóra dolgoztak.

A sazművelésben levő német császár kijelentette, hogy a trónörökösnek Németországba való visszatérése az ő előzetes tudta nélkül történt és ő

nem helyeselheti a hazatérést.

Nagy jelentőségű eseménynek látszik

Belliska Sándor újonnan kinevezett varsói magyar követnek bemutatkozása a lengyel köz társaság elnökénél.

A lengyel sajtó vezércikkben foglal-

kozik a magyar követ bemutatkozásával és hangsúlyozza, hogy *Lengyelországot és Magyarországot évszázadok hagyományos barátsága fűzi össze* és reményének ad kifejezést, hogy a jövőben a két ország gazdasági viszonyait szorosabbra fogják fűzni.

Izgalmasnak ígérkezik az Ulain-ügy nemzetgyűlési tárgyalása

Értekezlet az igazságügyminiszteriumban

Budapest, november 18. Az Ulain ügyben ma befejezte a vizsgálatot dr Mészner Tivadár királyi ügyész, kihallgatta az összes tanukat, utoljára referált Strache Gusztáv főügyésznek.

A MTI jelenti: Ulain Ferenc ügyében a királyi ügyészség a mentelmi jog felfüggesztése iránti indítvány kíséretében az iratokat a budapesti büntetőtörvényszékhez tette át, amely a

mentelmi jog felfüggesztése iránt a nemzetgyűléshez intézett megkeresését

a budapesti királyi főügyész útján haladéktalanul még a mai nap folyamán eljuttatja Szécsényi Béla-hoz, a nemzetgyűlés elnökéhez, úgy, hogy a folyó hó 20-án megtartandó nemzetgyűlésen a megkeresés és az iratok már a Ház előtt lesznek.

Igazságügyminiszteri szakértekezlet.

Az Ulain-ügyben a bünvádi eljárás továbbfejlesztése kérdésében az igazságügyminiszter ma délután 4 órára értekezletre hívta össze Sényi Béla igazságügyi államtitkár, dr Strache Gusztávot, az ügyészség elnökét, Mészner Tivadart, az ügy előadóját és Váry Albert koronagyűzőhelyettesét. A megkezdett szakértekezletet hétfőn délelőtt fél 12 órakor folytatják.

Keddén dönt a nemzetgyűlés Ulain ügyében.

A miniszterelnök, a Ház elnökével folytatott tegnapi tanácskozása alapján keddre összehívta a Házat. A keddi ülés rendkívül izgalmasnak ígérkezik. Az elnöki bejelentések

A bukaresti Orient Radio jelentése szerint a magyar-oláh tárgyalásokra kiküldött

magyar delegáció Bukarestbe érkezett.

Wodianer rendkívüli követ a delegáció vezetője a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a delegáció jövetelének célja a trianoni békeszerződésből származó vitás kérdések tisztázása, továbbá azon kérdések megbeszélése, amelyek Magyarország és Oláhország között a jóviszony kifejlődését akadályozzák.

A hivatalos *Independence Romaine* azt írja, hogy a magyar delegáció megérkezése jó alkalmat nyújt arra, hogy a két ország között függő politikai kérdéseket tisztázzák.

Oláhország normális viszonyokat óhajt létesíteni a szomszédos magyar állammal.

Az oláh király jelenleg szintén kész arra, hogy minden eszközzel elősegítse a jóviszony továbbfejlődését, valamint Magyarország gazdasági konszolidációját.

után a miniszterelnök részletesen beszámol az Ulain-ügyről s a nemzetgyűléstől kér szankciót a kormánynak ebben a kérdésben tanusított cselekedeteiért.

Az ötven éves Budapest

Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottsága szombaton ünnepelte Pest-Buda és Óbuda városok egyesítésének ötvenedik évfordulóját. Az ünnepély szentmisével kezdődött, amit Csernoch János bíboros hercegprímás celebrált fényes papi segédlettel. — A közgyűlésen megjelent Horthy Miklós, Magyarország kormányzója is.

A közgyűlés megnyitása után Felkusházy Lajos alpolgármester tartotta ünnepi beszédét. Méltatta a főváros első apostolának, gróf Széchenyi Istvánnak és terveit megvalósítójának, id. Andrássy Gyula grófnak érdemeit.

— A nemzetközi eszmék céltapasztalásával — mondotta ezután — károsan befolyásolták a főváros nemzeti érzését.

Dárdnyi Imre méltatta azt az apostoli munkát, amit Ravasz László végez.

Csilléry András rámutatott arra, hogy a fővárosban lassankint a kivülről beözönlöttek ragadták magukhoz a hatalmat.

A lelki élet nélkül épített materialista szelleműl átítatott Budapest nem a miénk, — mondotta, — de miénk a vezeklő Budapest, a miénk a közéleti tisztaságnak és a szociális igazságnak Budapestje.

Készül a szennyviz-szűrő telep.

Nem lesz elég a pénz.

A városi szennyvíztisztító-telep építését, a földmunkálatokat és a gépek felállítását már régebben megkezdte a kulturmérnöki hivatal s a kedvező időjárásra való tekintettel ezek már nagy lépésekben haladnak előre. — Teljesen befejezték már a tápláló-csatorna munkálatait, valamint a szivattyúzó medence és a gépház is elkészült. Ugyanígy a főlecsapoló csatorna építésének munkálatait is befejezik a jövő héten.

A város 150 millió koronát irányított elő a szennyvíztisztító telep felépítésére. Ebből az összegből eddig összesen 69 millió koronát használtak fel az építkezésre. A gépek megvásárlására 66 millió koronát adtak ki. Így a további költségekre csak 15 millió korona maradt meg az öntözési és a belső berendezéseket szolgáló munkálatokra.

A földmunkálatok teljesen fedezhetőek lettek volna az előirányzott költségekből, azonban a gépház felépítése a téglá és fuvarozások időközbeni emelkedése folytán többé került, mint ahogy a költségvetésbe elő volt irányozva.

Azonkívül a szivattyúzó medencénél attalajvízre bukkantak s a szivattyúzási költségek igen nagy összegeket vettek igénybe.

Igy a rendelkezésre álló

15 millió korona az építkezések folytatására nem elegendő.

Padig a kedvező időjárást és a jó munkaalkalmakat igen kívánatos lenne kihasználni, annál is inkább, mert a telep csak így kezdheti meg tavasszal a működését.

Ép azért Meskó műszaki tanácsos egy átiratot küldött Zöld József tanácsnokhoz, melyben még további 20 millió koronának a folyósítását kéri a tanácstól. Zöld József a hétfői tanácsülésen fogja ezt a kérést előterjeszteni.

Csokonai nyomain

A poeta-termő Debrecen másfél százéves fordulóját ünnepli annak a napnak, amelyen az egyik legnagyobb magyar költő, Csokonai Vitéz Mihály, a Hatvan-utcai kis házban meglátta a haldokló magyar napvilágot.

Csokonai költő volt, magyar volt... a sorsa sem lehetett más, mint magyar. Értellenül és szerencsétlenül ment el — s csak a halála után döböntek rá a nagyságára. Azóta összegyűjtötték az emlékeit, a Kollegium elé szobrot állítottak a kicsapott lantos diáknak — az ő nevét irták a régi theatrum homlokzatára s százötven év múltán úgy ünnepelték, ahogy az valójában méltó volt Csokonaihoz.

A városi muzeumban igen sok Csokonai emléket őriznek a szekrények üvegje alatt. Lilla emlékkönyvében kívül itt van a költő tilinkója is, amelyen szívesen eljátszogatott, ha hazatért barangolásaiából a szülei házába. Itt van a Csokonai apjának naplója, az édes anyjának faragott

A dunamelléki református egyházkerület közgyűlése

A magyar kálvinizmus vezérének beszámolója

Budapest, november 18. A dunamelléki református egyházkerület szombaton délelőtt kezdte meg ezidei rendes évi tanácskozását a Ráday-utcai református theológia nagytermében.

A tanácskozást egész Magyarország kálvinistáinak rajongva szeretett és tisztelt vezére, Ravasz László püspök nyitotta meg.

Az elnöki megnyitó után

Ravasz László

püspök kezdett bele évi jelentésébe. — A külföldi összeköttetések apólasában hozzájárulunk — ugymond — az egyházak nemzetközi katolicitásához. A presbitériánus világ közvéleményében egyre erősebb a gondolat, hogy egyházi presbitériánus Vatikánt szervezzenek. A skót, holland, amerikai és svájci segítő akció készségét emelte ki ezután a főpásztor, majd a Zürichben, Utrechtben nyert tapasztalatait adta elő. Azután így folytatta:

— A református egyház kemény küzdelmet vív a gazdasági inséggel. A gyülekezeti helyzet aggasztó, mert az ősi kálvinista szellem mind-

Nézeteltérések a város és az egyház között a Déri-muzeum ügyében

Hétfőn ismét a tanács elé kerül a Déri-muzeum kérdése Mi van a Fűvészkerítél?

Többször rámutatott már a Hajdúföld azokra a nehézségekre és nézeteltérésekre, amelyek a Déri-muzeum telkének ügyében a város és a református egyház között felmerültek.

Hogy mik az okai e huzavónának, azt mindkét oldalról: úgy a városnál, mint az egyháznál is gondosan elhallgatják.

Munkatársunknak alkalma volt ez ügyben a kollégiumi ügyéssel beszélni, aki a Déri-muzeum ügyére vonatkozólag csupán annyit mondott,

inkább sorvad és annak legfőképpen az egyke az oka.

Általános érdeklődés mellett szót ezután Ravasz László püspök a földreformnovellának

az egyházhoz való viszonylatáról. — Jobb földbirtokpolitika nincsen, — mondotta — mint hogyha a lakosok és az egyházak számottevő földbirtokokkal rendelkeznek.

Minden egyházközséget szakértőknek kellene végigjárni és tanácsolnia, hogy mennyi földet legyen köteles igényelni.

A földreform akadályozóit el kell távolítani az utból.

Ha tételenen lehetne gondoskodni a protestáns egyházak földdel való megsegítéséről, ez lenne az egyedül kielégítő megoldás.

A püspök beszámolóját percekig tartó éjjezéssel, tapsal és felállással köszönte meg a közgyűlés. Majd Darányi Ignác főgondnok javaslatára kimondták, hogy a beszédet egész terjedelmében külön példányokban is kinyomatják.

hogy az új fűvészkerítél körükerítése s a kertészlak felépítése körül támadtak nézeteltérések az egyház és a város között.

A kollégium egyébként az új fűvészkerítél nem a Steinberger-féle fátelap helyén fogja felállítani, hanem a saját telkén, a Tócsó kertben. A város által felajánlott fátelap telkét egyéb gazdasági célokra fogja a kollégium felhasználni.

A tárgyalásoknak elnyújtását már maga a közönség is megsokalta s mint a Hajdúföld jelezte is, Deb-

egy kis gyűrű aranyból. Az is az övé volt épen úgy, mint az a másik, amelyet a Kollegium könyvtárában őriznek. Ide került az imakönyve is: A keresztyéni tanítások és imádságok könyve. Akármerre néz az ember ezek között az ódon, sárgult emlékek között, mindenütt felmosolyog a Lilla arca; az idő távolán át meg-szépült szerelmi mosolyával.

A költő emlékét megőrizte az öreg Kollegium is, amelynek falai közül annak idején olyan csufosan kellett távoznia Csokonainak.

Az ősi scola világhírű bibliothekájában áll a kicsapott diák carrarai márványba faragott gyönyörű mell-szobra. Itt vannak a régi elzárult kéziratok, közöttük az a beszéd is, amellyel diaktársaitól bucsuzott. Tizenhat darab eredeti Csokonai kéziratot őriznek itt egy szuette szekrény mélyén. Egy másik szekrényben Csokonai összes megjelent munkáinak első kiadásai vannak elhelyezve. Mellettük egy öreg könyv, amelyet Vargha Zsigmond egyetemi tanár talált meg a könyvtár átrendezésekor. A címe: *Lexicon Medi-*

recen város társadalmá sok száz aláírással egy kérvényt akar a kultuszminiszteriumba eljuttatni

s kérni fogja, hogy a miniszter szüntesse meg ezeket a Déri muzeumban Debrecenben való elhelyezését fenyegető és különösen a város részéről nem minden tekintetben indokolható akadékoskodásokat.

Dr Csűrös Ferenc kulturtanácsnok a múlt hét végén folytatott legújabb tárgyalásokat az egyházi elnökséggel, melynek az eredményeit a hétfői tanácsülésen fogja előterjeszteni.

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam heti programja

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam heti programja a Madách-jubileum-jegyében fog lefolyni. A hétnek a műsora három délutánra: kedd, csütörtök, szombatra van elosztva, összesen 6 előadásban. Mind a három alkalommal a második előadás (kezdeté hat órákor) Madách-méltatása lesz. Dr Pap Károly egyetemi ny. r. tanár kedden „Madách és kora”, csütörtökön „Madách élete”, szombaton „Az ember tragédiája” problémája címen tart nagyértékű előadást. Kedden öt órákor dr Kovács Andor egyetemi ny. r. tanár fejezi be „A bűnözők világából” című előadás-sorozatát. Csütörtökön öt órákor Heger Flóris tartja meg második előadását a Faust-mondáról és pedig ennek legnagyobb költséget feldolgozásáról, Goethe halhatatlan remekéről. Szombaton öt órákor dr Hankiss János egyet. ny. r. tanár az idősebb Dumas-ról, az egykor világszerte bálványozott, de ma is kedvelt regényíróról fog előadást tartani, melynek elvi jelentőségét is kölcsönöz az az érdekes probléma megvitatása, hogy minek köszönhető az idősebb Dumas az ő egykori halhatatlan népszerűségét. Az előadások helye: az I. sz. jogi tanterem, ref. kollégium I. emelet.

cinal. A halál óráját közeledni érezve, ebből akart orvosságot keresni a költő betegségére, amelyre már csak egy orvosság volt... a Hatvan-utcai temető csendje... a halál.

S az emlékezések utja elvezet a Hatvan-utcai temetőbe is. Mikor már elmarad a város zürös zaja, lótlásfutása, az örök egyforma vásári lárma, a halál birodalmában lassanként utólr a novemberi alkonyat csendje, ködje, amelyben az alatta alvó szavaival állítja meg a vándort a nehéz vasgula.

Utaz! Itt fekszik Vitéz! Egy nap XXIV óra: Ennyit ére.

Az örökkévalóság határán olyan különösen idegenül hallatszik ez a szózat. A költőre, aki azt vallja, hogy csak annyit ér, mint egy rövidke nap, reá cáfol az utókor, amely most áhitattal emel kalapot a sir előt.

S az elmulás ködös őszi alkonyában felharsonáz a hit szava, hogy költő számára nics halál, nincs elmulás, mert

Muzsáknak a szózatja

A sirt megrázkódtatja

S életet fuval bele.

Vidékiek részére a legjobb bevásárlási forrás!

SARKADI RUDOLF

kézműáru r.-t. Budapest, IV., Fővámter 3. (Központi vásár. csarnokkal szemben)

Kelgyevásznak és sífónok méterje	7,000 K
Barcketek méterje	11,000 K
Mosóceig méterje	9,000 K
Cibelinek méterje	18,000 K
Chottis szövetek méterje	17,500 K
Fejkendő darabja	6,000 K
Gyapju kötött kabát	70,000 K

Nagy raktár téli cikkekben, u. m. fej- és posztó nagykendőkben. Menyasszonyi ruháselymek nagy választékban!

Német püspökök a szociáldemokrácia ellen

A fuldai német katolikus püspöki konferencia egy, a német keresztényi megújulásra igen jellemző határozatáról számol be a *Bayerischer Kurir* című lap. A határozat szerint

katolikusok nem lehetnek vallásellenes szakszervezetekben tagok.

El lehet ideiglenesen tűrni, hogy katolikusok szakszervezeti tagnév-sorban szerepeljenek, ha a tagdíjakat csak súlyos hátrányok megelőzése miatt fizeti, ha a tagot különben súlyos károk és hátrányok érik.

A határozat szankciója végül úgy rendelkezik, hogy az olyan katolikus, aki mégis tagja marad valamely vallásellenes szakszervezetnek, a szentségek felvételéhez többé nem bocsátható.

Csokonai ünneplése

Csokonai Vitéz Mihály, Debrecen és az egész magyarság halhatatlan poétája születésének 150 éves fordulóján, lelkes ünnepek keretében áldozott Debrecen magyarsága a nagy költő emlékének.

Az egyetemi ifjuság

November 17-én délelőtt a Csokonai szobra előtt rendezett lelkes, szép ünnepélyt, amelyet a kollegiumi kántus nyitott meg „A thanyi echóhoz” című Csokonai dal előadásával.

Majd Hadházy Béla, a Werbőczy Bajtársi Egyesület alvezére mondott lendületes és közvetlen hangú ünnepi beszédet s koszorút helyezett a szobor talpzatára.

Madár Zoltán teológus hatásos szavai után, a felemelő ünnepély a kántus énekszámával ért véget.

A Csokonai Kör

szintén magas színvonalú és a nagy költő emlékéhez méltó ünnepélyt rendezett szombaton este 5 órai kezdettel a Kollegium oratóriumában, ahol ez alkalommal nagyszámú és előkelő közönség jelent meg.

Először a *Mácsay* karnagy vezetésével álló kitűnő kollegiumi kántus énekelte *A thanyi echóhoz* című dalt, majd dr. Papp Károly egyetemi tanár, a Kör elnöke mondott értékes elnöki megnyitó beszédet, amelyben lelkes szavakkal és nagy tudással méltatta Csokonait.

Utána *Csapó Mária*, a Csokonai színház tagja, szavalt két költeményt őszinte melegséggel és művészién kidolgozott előadásban.

Ezután dr. *Mitrovics Gyula* egyetemi tanár tartott kivételes nagy tudásra valló értekezést „Csokonai esztétikája” címen. Nagyszerű megállapításai és általában az egész ritka értékes értekezés őszinte és jól megérdemelt tapsokat váltott ki a közönségből.

Majd *Balogh György*, a Kör vendége szavalt a lélekletes, kiforrott szavú kézséggel Csokonai „*Mogánóság*” című örök szép-ségű ódáját.

A szép ünnepélyt a kollegiumi kántus éneke rekesztette be.

A Csokonai-színház

is kivette a részét Csokonai ünnepléséből. A Diadalmas asszony szombat esti előadása előtt *Csapó Mária* elszavalt Csokonai *Rózsa bimbóhoz* című költeményét. Kedves, közvetlen szavaltatávt őszinte, nagy sikerrel aratott.

— Nagy szerencsétlenség történt, egy illető nem kapott jegyet a Monna Vanna előadására és emiatti bánatában megmérgezte magát.

Kiengesztelés a költő hányattatásaiért és szenvedéseiért

Csokonai Vitéz Mihály szobra Debrecenben

Debrecen legszebb, leg gondozottabb parkja Csokonai Vitéz Mihály ércbeöntött gyönyörű szobra körül terül el. Késő ősze jár az idő, azonban a park most is olyan, mint egy pompázó virágos kert. Most ünneplik Csokonai Vitéz Mihály születésének 150. évfordulóját s az emlékünneppel újra az érdeklődés homlokterébe állították Csokonai szobrát. Akik máskor közömbösen, észrevétel nélkül mentek el a szobor előtt, most megállanak egy percre előtte, vagy legalább is egy hosszabb pillantásra méltatják Csokonai Vitéz Mihály ércbeöntött alakját.

Debrecen közkincese.

A szobor, *Isó Miklós* szobrászművész legjobb alkotása. Debrecen 1871 októberében leplezte le az emlékművet ünnepélyes keretek között. A szobor költségét közadakozásból teremtették elő. Régi irások szerint az emlékoszlop bizottság a következő felhívásban buzdította adakozásra a debreceni polgárokat.

— Ezen szobor olyan közkincese lesz Debrecennek, hogy mindenkinek szívetni kell létrehozásához járulni s ennél fogva gazdag, szegény, öreg és ifju egyenlően sajátjának fogja azt vallani...

Az adakozásból tekintélyes összeg gyűlt össze. Ki egy aranyat adott, ki két forintot.

De adtak!!

Csak politikusan.

A szobor leleplezési ünnepségét — akár csak ma történe — kisebb-nagyobb vita, hírlapi polémia előzte meg. A szobor leleplező bizottság ugyanis nagy dilemmában volt, hogy kit hívjon meg az ünnepségre s kit nem, hogy itt se legyen harag, ott se. Végül is úgy határoztak, hogy *senkit sem hívnak meg, ellenben mindenkit szíven látnak...* Így a kecske is jól lakott, a káposzta is megmaradt...

Az emlékirat.

A gránit talpazatra 1871. szeptember 18-án helyezték el a Csokonai szobrát. Az ércszobor belüregébe légmentesen bezárt üvegben a következő emlékiratot helyezték el:

— Emberi számítás szerint századoknak kell elmúlni akkor, midőn ezen gránit talpazatra állított ércszobor szelvény hull. Akkorra, vagy ha netalán előbb is dúló kezek által leromboltnak, becses lehet egy pár kétségtelen hiteles emlék, mely a jelen nemzedék által ide tétetik s érdekes történelmi adatul fog szolgálni e netalán megmaradandó okmány arra nézve, hogy e jelen korban kik, mely nevű, minő című emberek éltek, minő hivatalok, céhek, társulatok léteztek, minő anyagot használtak egy századokra szóló irathoz, milyen pénzeket használtak, főleg pedig kik, kinek s miért emelték ezen szobrát?

A hely. hitvallású reformált felekezet két tornyu temploma és négy szögére épen most építés alatt levő kollegiuma közt még jelen század elején dísztelen házak voltak s ezek elhanyagolása után ott maradt tér igen kietlen volt. Egy társulat állott tehát össze azon célból, hogy e kietlen tért díszes kertté alakítsa. Ezen társulat, — Emlékkert-társulat, — Csokonainak e szobrát azért emelte, mert az ő költészete levegő-

ként mindenhova beférkőzött s magas körökben az onnan száműzött magyar megkedvelte, a köznép ajkán forgott nyelvet pedig meg-nemesítette, eképen ezáltal a költészet minden ágában a magyar iro-nalmat remekművekkel gazdagította. *Minthogy a magyar nemzetnek az elnémetesítő befolyások alatt legfél-tőbb kincse nemzetisége és nyelve volt, sőt az országbéli sok követelőző sok nemzetiség miatt ezt most is folyvást védenie kell:* Csokonai-nak ezuton szerzett hazafias érde-meit, más részről lángeszű költői tehetségét ezen város fiai annyival inkább költői jutalomba kívánták örökíteni, mivel Csokonai városunk szülőtte volt s élete üdöztes és hányattatás lévén, szenvedéseit az utókor kiengesztelni kívánta.

Az emlékiratot Tóth Antal, az Emlékkert társulati titkára írta alá. Az emlékirat után következik az Emlékkert társulat választmányának, testületének, társulatoknak, céhek-nek, hírlapoknak stb. névsora, Deb-recen lakosainak száma 1870. nép-számlálás szerint, továbbá betették Balogh Imre ajándékát, egy füg-getlenségi nyilatkozatot, arany trom-bitát — végre különböző arany, ezüst, réz pénzeket. Az üvegbezárást Payer üveges végezte.

A leleplező ünnepség fényes ke-retek közt folyt le. A szobor azóta ott áll, érintetlenül, dúló kezek által még nem romboltatott le.

A Csokonai szobor éjjeli kalandja

Pedig forgott már komolyabb ve-szélyben is Csokonai szobra. A há-boru előtt, a régi jó békevilágban történt, hogy egyik közismert, ma is szereplő debreceni polgár alapo-san felhajtott a csikóbőrös kulacs-ból s italos állapotában, meglepő ügyességgel — felmászott a Cso-konai szobor tetejére. Felmenni fel-ment, azonban lejönni már nem tudott. Kétségbeesetten kapaszkodott jó Csokonai Vitéz Mihály nya-kába, hogy valahogyan le ne essen. A keze összedermedt, mert farkas-ordító hideg idő volt — a kabátját meg előzőleg levetette, hogy könnyebben menjen a mászás, a téli tornagyakorlat... Már Istennek ajánlotta lelkét, mikor váratlanul megérkeztek a tűzoltók s a tűzoltó létra segítségével lehozták a szobor tetejéről a meggömböredett, félholtra fagyott, Csokonai rajongó debreceni polgárt.

Azóta nem akadt újabb kalandja a Csokonai szobornak. T. L.

FŐISKOLA

Atilla vezérválasztás

A Mefon Turul Szövetség Atilla helyi szervezete, amely az összes bajtársi egyesületeket egyesíti magában, szombaton délután 3 órakor tartotta évi rendes követ-táborozá-sát, amelyen megválasztotta az új tisztikart. Atilla vezérré Zih Sándor leventét választották meg, aki me-leg szavakkal köszöntö meg az iránta megnyilvánuló bizalmat. Utána *Mitrovics Gyula* egyetemi tanár, magis-ter bajtárs üdvözölte az egyetem tanári kara nevében az új vezérítés a bajtársi egyesületeket. Nagy ha-tású szavakkal vázolta a magyar ifjuság kötelességeit s különösen három dolgot ajánlott az ifjuság figyelmébe: a sportot, a vasfegyel-met és a tanulmányaik pontos el-végzését. *Mitrovics Gyula* szavait szűnni nem akaró tapsokkal és lel-kesedéssel fogadta az ifjuság.

Az első előadás az új klinikákon.

November 13-án, kedden kezdtek meg előadásait az új klinikákon *Hüttl* és *Csiky* professzorok. Ez al-kalomból a hallgatók zsufolásig föl-tölték meg mindkét gyönyörű, mo-dern előadó termet. Mindkét helyen a Csaba-énekkar énekelte Orosz or-vostanhallgató karnagy vezénylet-vel, pompás betanultsággal. Utána Perényi II. éves orvostanhallgató üdvözölte Csiky, majd Hüttl pro-fesszorokat a keresztényen hallgatók nevében közvetlen meleg, tanítványi hálától telt szavakkal. A professzo-rok őszint, tartalmas, bizakodást kifejező válasza után a Csaba-énekkar a Himnuszt énekelte. A rövid, de annál bensőségebb házi ünnep-ség után Hüttl professzor rögtön a komoly munkához fogott s előadását megkezdte.

Doktorraavatalás. Tegnap, szomba-ton délnben avatta az Egyetem Ta-nácsa az orvostudományok doktoráivá *Eördögh Imrét* és *Joób Gézát*. *Joób Géza* tiszteletére, ki a Csaba baj-társi egyesület jelenlegi vezére, nagy számmal jelentek meg mind a négy kar hallgatói. Avatás után mindkettőjüket meleg ünnepelésben részesítették. Dr. *Joób Géza*, mint halljuk, most fokozottan szándék-szik a Csaba vezetésével foglal-kozni.

Egyetemi egyesületek vezetői ér-tekezlete. 20-án, kedden délelőtt 10 órakor az Egyetemi-körben az ősz-szes egyetemi egyesületek vezetői értekezletet tartanak, meiyen *Nagy Iván*, a budapesti MEFHOSz elnöke is részt vesz. Az egyetemi ifjuság kötelező testnevelése az értekezlet egyik tárgya. A másik pedig: el-fogadja-e a magyar egyetemi ifju-ság a cseh egyetemi ifjuság által együttműködésre nyújtott baráti jobbot. Az Egyetemi-kör elnöksége erre az értekezletre minden egye-temi egyesület elnökeinek és titkárá-nak megjelenését kéri.

A debreceni gazdasági akadémia bálja. A debreceni gazdasági aka-démia vigalmi elnöke, *Desseffy György* november 17-én, szombaton értekezletre hívta össze a vigalmi bizottságot a nagy gazdaság bál ide-jének megállapítása végett. A bál január 26-án, szombaton lesz. A bál főrendezőjévé *Fráter Jenőt* választotta a vigalmi bizottság az elnök ajánlatára.

— **Katonazene** vasarnap este szin-ház után Bika kávéházban Nőth karnagy vezetésével. Utána *Magyar Imre* és fiai zenekara reg-gel 5 óráig.

Gyémánt Testvérek Bankháza
Piac-utca 61., félemelet.
Telefon 112.
Működését megkezdte

Uj üzlet!

Szenzációs olcsó árak!

GARAI

ÉS

TESTVÉRE

férfi-, fiu-ruha
nagyruházában

**Bika-szálló épület
cégre kérem figyelni!
mindenkor a legjobbat,
a legolcsóbbat adja!**

Tartós minőségű

Férfi öltönyök

kaphatók már **190,000**
K-tól feljebb

Fiu öltönyök

már **140,000** K-tól

Fekete bőrkabátok

már **320,000** K-tól

Téli felöltők

már **220,000** K-tól

Rövid téli mikadó

már **170,000** K-tól

Hosszu fiu télikabátok

már **130,000** K-tól

Férfinadrágok

már **26,000** K-tól

Mértékosztály!

Uri szabóság!

**Kérjük kirakatainkat
megtekinteni**

A belső kisantant legújabb kakaó- merénylete

Bomba a budapesti francia követség előtt

Pénteken este a budapesti francia követség Roviczky-utcai hátsó kapuja előtt a járőrelők felfedeztek egy füstölő kanócu, ócska srápnel-hüvelyből készített primitív bombát. Figyelmeztetésükre a követség palotájának házmesternője vízzel leöntötte a bombát. Telefonértesítésre maga *Andréka* főkapitány szállott ki a helyszínére, majd a megérkezett robbanási szakértő vette a pokol gépet vizsgálat alá. Eddig annyi állapítható meg, hogy a kezdetleges masina akkor sem arthatott volna a követség palotájának, ha felrobban, annál kevésbé a követségnek, amely-

nek egyetlen tagja sem tartózkodott az épületben.

A „merénylet” körülményei arra mutatnak, hogy itt ismét az utolsó idők

kakaó bombásmerénylőinek keze van a dologban

s az egészet a célja csupán az antant előtt bebizonyítani, hogy Magyarországon nincs jogrend. Az egész magyar közvélemény követeli az ország hírnevét aláaknázó kakaómerényletek tettesének előkerítését, akiknek nyomozásán nagy apparátussal, de mindig eredménytelenül fáradozik a budapesti rendőrség.

Eredményes kutatások Debrecen pusztuló temetőiben

A VÁROSI MUZEUM AKCIÓJA

A legrégebbi temető Debrecenben a Cegléd- (Kossuth-utcai). Mióta a magyar reformáció nagynevű bajnokai: *Méliusz Juhász Péter* (1572.), *Helopoeus Balint* (1575) és *Félegyházy Tamás* (1686) a cegléd-utcai kis ajtónál levő homokdombon találták meg az örök pihenés helyét, *tizenkét nemzedék temetkezett ugyanarra a környékre*

A hazának, városunknak számtalan derék, jeles fiát, országos hírnevű papot, tanárt, nagytekinélyű főbíró, szenatort, a társadalomnak hasznos tagjait kísérték utolsó útjokon a temetőbe. Mégis nincs talán még egy olyan hely, honnan néha már a barbarizmusig menő

*sivárabb elhanyagoltság
hangosabban sirna a jó-
ialású és kegyelmes ember
felé*

A város messzejövő számára készült városrendezési terve ezt a helyet közkertnek jelölte ki, a kultur ember telhetetlen kapzsisága tört az ősök nyugovó helyére.

A városhoz legközelebb eső részét, hová már száz év óta nem temetkeznek, homokbányának használták. Mögötte, az u. n. Dobozy-temető, hol 30 éve szünetel a temetkezés, rohamosan veszíti el eredeti jellegét. Bokrai, fái már kipusztultak. Gondozatlan síremlékei ledőlnek s itt ott már kapával-ekével élék a temető földjét, ahol nemrég még virágos sírhalmok domborodtak.

Ezek a körülmények készítették a városi mauseumot arra, hogy az

*eltűnő Dobozy temetőben
még felismerhető régi je-
les sírokat feltárja,*

a hennök található csontokat, emléktárgyakat összegyűjtse. Az erre irányuló munka meglepően szép eredménnyel járt.

*Megtalálták Debrecen nagy
főbíráinak nyugvóhelyét*

Mert ifj. *Dobozy István* (+1710), *Baranyi H. Mihály* (+1735) országos híru főbíró és *Domokos Imre* 1790. évi országgyűlési követ (+1817) koporsó alakú sírköveinek kiemelése közben sikerült megtalálni még az öreg *Dobozy István* kunckorszaki belső érdemes főbíró (+1709), neje *Komáromy Katalin* (+1720) és *Sára* nevű leánya földbe sülyedt hatalmas szarkofágjait. *Baranyi Mihály*

neve ezüst kerékfejű szegekkel van tölgyfa koporsóján kiverve.

A muzeumi Bizottság a tetemmaradványok tisztességes újra eltemetése, valamint a síremlékek további sorsának érdekében javaslatot fog tenni a városi tanácsnak.

A 39-esek naptára.

Hétfőn jelenik meg a volt debreceni 39. gyalogezred bajtársi egyesülete által kiadott 39-es naptár. Az idei naptár 128 oldal terjedelmű és *Horthy Miklós* Kormányzó jelmondatot, *József királyi herceg* előszót irt a könyvhöz és háborus naplójának szép részleteit ő becsátotta rendelkezésre. Közli a könyv a 39. gyalogezred történetét, megkezdi a 39-es tisztek életrajzában és haditényeinak leírását. Hegyközszenimrei *Wolff János* tábornok és beszercebányai *Klein László* tábornok életrajza vezeti be a sort.

Szomorú érdeklődésre tarthat számot a „Halottregiment” című közlemény, mely az ezred hősihalottait sorolja fel, kik csaknem hatezren vannak. Fel vannak sorolva a vitézzé avatott 39-esek, tájékoztató a 39-es bajtársi egyesületéről, a vitézségi érmések és a hadirokkantoknak tudnivalókról. Sok szépirodalmi és közhasznú közlemény tartja a naptárt, úgy, hogy hasznosan és szellemi élvezettel forgathatja bárki. Harminc kép élénkíti a szövegezést. A könyvet minden volt 39-es szerezzze meg. Ára 3000 korona. A tiszta jövedelem az egyesület hazafias és jótékony céljait szolgálja. — Kapható minden könyvkereskedésben és újságelárusítónál. — Akik már előfizettek a naptárra, *Riskó* kereskedőnél, az egyesület pénztárnokánál átvehetik, *Molnár* cég, Városháza.

**MENYASSZONY
VÖLÉGENY
BARA**

KELENGYÉR

legelőnyösebben szerezhetők be

KARDOS LÁSZLÓNÁL

DEBRECENBEN, Kossuth-utca 9.

Szabott árak! — Szakszerű kiszolgálás!

Jó minőség!

Alapítási év: 1831.

— Ebéd, vacsora abona 135000 K.
Albert Belvárosi éttermében.

Vasárnapi istentiszteletek:

A református templomokban

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor prédikál *Peleskey Sándor* s. lelkész, délután 5 órakor prédikál *Siposa Imre* közp. lelk. hiv. vezető.

Kistemplomban délelőtt 9 órakor prédikál *Konrad Zoltán* vallásnévelő lelkész, délelőtt 11 órakor prédikál *Dr. Révész Imre* lelkész, (a Keresztény Diák Világszövetségéről beszélt), délután 2 órakor prédikál *Uray Sándor* lelkész.

Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor prédikál *Gábor András* s. lelkész, délután 5 órakor prédikál *Dr. Ferenczy Gyula* ny. c. tanár.

Arpád-téri templomban d. e. 10 órakor prédikál *Siposa Imre* közp. lelkész, hivatal vezető, délután 2 órakor prédikál *Derencsényi István* theologus.

Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor prédikál *Papp Imre* s. lelkész, délután 2 órakor prédikál *Papp Imre* s. lelkész.

Homokkerten délelőtt 10 órakor prédikál *Dr. Boer Károly* vallásnévelő.

Nyilas-telepen délután 3 órakor prédikál *Nagy Sándor* theologus.

Csapókerten délután 5 órakor vallásos estély, prédikál *Kocsis János* tanyai lelkész.

Kórházi istentiszteleten délelőtt 10 órakor prédikál *Dr. Ferenczy Gyula* ny. c. tanár, *Kántor József* vallásnévelő lelkész.

Tanyai istentiszteletek: Paczon prédikál *Kocsis János* tanyai lelkész, *Ohat Telekházán Ury Ferenc* s. lelkész, *Hegyesen Mezey Mihály Zoltán* th., *Nagycserén Nagy Ernő* th.

Katonai istentiszteleten: Nagytemplomban délelőtt fél 9 órakor prédikál: *Fóh Lajos* tábori lelkész.

Vasárnapi iskolákat a következő helyen tartanak: *Diakonissza Otthonban Ispotály-telep*, délelőtt 9 órakor; *Széchenyi-utca 4. szám* a paróchián délelőtt 9 órakor; *Dóczy-intézetben, Kossuth-utca*, délelőtt 9 órakor; *Leány-utcai iskolában* délelőtt 9 órakor; *Nőegyleti Árvaházban* délelőtt 9 órakor; *Csapkerti iskolában* délelőtt 9 órakor; *Csap-utcai iskolában* délelőtt 11 órakor; *Homokkerti imaházban* délelőtt 11 órakor; *Egyháziéri fiúiskolában* délelőtt 11 órakor; *Pacsirta-utcai fiúiskolában* délelőtt 9 órakor; *Rakovzky-utcai iskolában* délelőtt 11 órakor.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetelét vasárnap délután fél 4 órakor a *Diakonissza-intézet Ispotály-telep 9. szám* alatt tartják.

A Keresztény Ifjúsági Egyesület folyó hó 18-án, vasárnap (Kollégium földszint 4. sz. a.) délután 5 órakor a szokásos összejövetelét megtartja.

A Templogyűlés „Vegyes Éneklés” tanulmányt hetenként csütörtökön este tartja a Kollégium ének- és zenetermében. 6-7-ig a hölgyek, 7-8-ig a férfiak részére. Uj tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadják *Szabó Lajos* ref. kántor, karnagy.

Az ág. hitv. ev. templomban

(Miklós-u. 3. szám) november 18-án, vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet *Baja Mihály* ref. lelkész végzi.

A lelkész Berettyóújfalun prédikál.

A róm. kath. templomban.

Ma vasárnap, november 18-án: Reggel 6, 7, 8, fél 9, 11 és fél 12 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor énekes nagymise, utána szent beszéd, tartja *Domanek Pál* gyulai hittanár.

Délután fél 4 órakor szent olvasó, 4 órakor Litánia.

A gör. kath. templomban

Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, fél 8 órakor olvasott szent mise, fél 9 órakor katonai és dék szent mise, 10 órakor nagy szent mise szent beszéddel, délután 2 órakor csernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

Ha jól olcsón akar venni, keresse fel a

„HANGYA”

üzleteit. Főüzlet Rózsa-utca 4.
Fiókok a város minden részében.

Likőrökben, cukorkákban, sajtokban, ugyszintén az összes csemege és fűszerárúknban allandóan nagyválaszték. — Ugyanott bortaposó zsákok is előnyös árban kaphatók!

**Eredményesek a Hajdú-
föld hirdetései!**

HÍREK

1923 november 18. (Vasárnap)

Prot.: Ödön. Kath.: Ödön.

1664 Zrínyi Miklós horvát bán, a kiváló hadvezér, államférfi és költő halála negyvenéves korában a Csáktornya melletti karsanecki erődben, vadkanvadászatán. A nagy magyar tragikus halála körülményei ma is homályosak. Egyik verzió szerint egy vadkan, másik szerint a bécsi udvar orgyilkosa oltotta ki nemes életét.

1916 Az oláhok szígyenteljes háborús szereplésének egyik jelentős napja: a targu-jui súlyos veresége.

Időjárás: Hazánkban eső alig volt, az idő ma reggel sok helyütt ködös, a hőmérséklet nem változott lényegesen, maximuma 12 fok, minimuma nyugaton 02 fok körül van.

Időjárás: Enyhe idő egyelőre száraz, később esőre hajló idő várható.

Közművelődési könyvtár nyitva reggel 10-11-ig.

Városi képtár 10-11-ig.

Városi múzeum 9-12, 2-4-ig.

Csokonai színház: Este fél 8 órakor: Diadalmas asszony. Délután: A fekete gyémántok.

Uránia: Észak fia.

Apolló: Zoro és Huru.

Vigszínház: Királynő kegyence.

Omnia: Kacagóest.

Meteor: Jön a rozson at.

A máv. Egyetértés filharmonikus zenekarának hangversenye délelőtt fél 11 órakor a máv. műhely dísztermében.

A Szent Erzsébet Egyesület közgyűlése a róm. kath. főgimnáziumban d. u. 4-kor.

A debreceni Patronage Egyesület közgyűlése a városháza nagytermében délelőtt 12 órakor.

A Magyarországi Magántisztviselők Szövetsége debreceni csoportjának tisztújító közgyűlése az Arany Bika kistermében délelőtt 10 órakor.

A Sakk-kör sakkversenye a Royalban délután 4 órai kezdettel.

Nemzetközi boxverseny az Arany Bikában délután 6 órai kezdettel.

Gyógyszertárak közül vasárnap délután és éjjel szolgálatot tartanak: Muraközy Arany Egysz., Nap, Csokonai.

1923 november 19. (Hétfő)

Prot.: Erzsébet, Kath.: Erzsébet.

1855 Vörösmarty Mihály, a legnagyobb magyar poéták egyike meghal Pesten ötvenöt éves korában.

1190 A német lovagrend megalakul a palesztinai Ptolomaisnál.

Közművelődési könyvtár: 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Csokonai színház: Este fél 8 órakor "Hazajáró lélek".

Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kigyó, Arany Egyszaru, II. Rákóczi Ferencz, Nádor, Csokonai, Reménység.

Müncheni egyetemi tanár Debrecenben. A reformatus lelkész-tanár november 19-én, hétfőn délután fél 6 órakor tartandó ülésén dr. Merkel Rudolf müncheni egyetemi tanár fog előadást tartani a jelenlegi németországi egyházi viszonyokról.

Az evangélikus pénzügyi bizottság kéri az egyházi adóval még hátralékban levő hivatalt, hogy járulékaik befizetését mielőbb eszközöljék.

Hova siet? Sietek Monna Vanna előadására jegyet biztosítani, mert nem akárok úgy járni, mint a Páris Grófnőjénél, ahol minden jegy elkelt.

Adófizetési felhívás. Debrecen város adóhivatala felszólítja mindazokat az adózókat, akik a községi adókönyvben előírt esedékes adótartozásukat november 15-éig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt 8 napon belül, vagyis november 23-áig a városi adópenztárba annál inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárást azonnal meg fogják indítani.

Veszprémi és hogyi Hogyi Emánuel hangversenye november 30-án lesz a Zenedében. Jegyek kaphatók a Méliuszban.

Társadalmi és egyesületi élet. A Szt. Erzsébet Egyesület ma, vasárnap november 18-án délután 4 órakor a róm. kath. főgimnázium tanácstermében évi rendes közgyűlést tart.

A Tisza István Tudományos Társaság II. (Orvos természetudományi) szakosztályának november 20-ra ki tűzött felolvasó ülését 27-én tartják meg.

A Lednyclub tagjait kéri a vezetőség, hogy vasárnap délelőtt 10 órakor a Svetits intézetben jelenjenek meg.

A Debreceni Iparos Kör fennállásának negyvenedik évfordulója alkalmából december 2-án délelőtt 11 órakor diszgyűlést tart, amelynek tárgysorozata a következő: **Énekel az Iparos-dalárda. Megnyitó beszédet mond Biczó Gyula elnök. A Kör 40 éves múltját ismerteti dr. Takacs Dezső. „A mi otthonunk” címen felolvasást tart Komáromy Sándor. Elnöki zárószó. Énekel az Iparos-dal-kör. Este 8 órakor társasvacsera a Törő féle étteremben.**

Majdnem elfelejtettem, hogy Monna Vanna az Apollóban és a Vigszínházban egyszerre megyen, sietek jegyeket előre váltani.

Teherautó közlekedés a vasúti átjárókon keresztül. A kereskedelmiügyi miniszter egyik rendelete értelmében gőzeknek, vagy egyéb 4000 kgr. vagy ennél nagyobb súlyú gépeknek helyi érdekű vasutak átjáróin való átvontatása a vasúti pályatesten, illetve felépítményen okozható és a vasúti forgalom biztonságát veszélyeztető károk elkerülése céljából az illető átjáróhoz legközelebb eső állomás vezetőségénél legalább 24 órával az átmenet vagy átvontatás előtt bejelentendő. A rendelet ellen vétők egy hónapig terjedhető elzárással és 240 ezer koronáig terjedhető pénzbírsággal büntethetők.

Folyó hó 17-től kezdve a Hungária kávéházban minden este a felsőmagyarországi Geszti Jenő közismert cigányprímás és szólólista teljes zenekarával muzsikál.

Csak hatósági engedéllyel lehet gyűjteni. A polgármester felhívja a város közönségének figyelmét arra, hogy az adománygyűjtések szabályozása tárgyában kibocsátott 6189-1923. B. M. eln. sz. belügyminiszteri körrendelet értelmében adományokat gyűjteni csak előzetes hatósági engedély alapján szabad. Az adománygyűjtéshez szükséges hatósági engedélyt a belügyminiszter adja meg a polgármester előzetes meghallgatása után. Gyűjtés engedélyezése iránti kérelmek teljesítését a folyamatban lévő inség enyhítő akcióra tekintettel csak kivételesen a legindokoltabb esetben fogja a polgármester javasolni a belügyminiszternek.

Halló Apolló! Halló Vigszínház! Szíveskedjenek Monna Vanna előadására szokott jegyeimet fenntartani.

Megjelent a zsebtolvajlás tan-könyve. Berlinből jelentik: Berlinnek ritka és páratlan irodalmi eseménye van. „A zsebtolvajok külföldi körülmények között” címmel megjelent ugyanis a zsebtolvajok tankönyve. A mű a kirakatokban nem látható, mert csak titokban terjesztik az éjjeli büntények és a zsebtolvajok között. A könyv szerzőjéről csak az állapítható meg, hogy elsőrendű szakember lehet azok sorában, akiket a rendőrség ismer.

Egy liter finom ó-rizling bor 1200 K. Egy liter hároméves csalogató 2500 kor. Albert Belvárosi étteremben.

Ügyeletet tartanak az előljáróságban is. Mint ismeretes, a városi létszámapasztó bizottság Rostás István volt rendőrfőkapitányt, a debreceni előljáróság vezetőjét nyugdíjazta. Az előljáróság vezetésével pedig dr. Vass Károly tanácsnokot bízta meg. Vass Károly első intézkedései közé tartozik, hogy az előljáróság is — az államrendőrség mintájára — bevezette az ügyeleti rendszert. Ez különösen azért volt szükséges, mert a törvény rendelkezései szerint vannak oly rögtönzi intézkedést igénylő közrendészeti ügyek, melyek kifejezetten csak az előljáróságnak a hatáskörébe tartozhatnak. A központi ügyelet tartása csak a nappali órákban reggel 8-tól este 8-ig lehetséges, mert a hivatalnokokat éjjeli szolgálatfélére berendelni nem lehet.

Világos mint a nap, hogy legjobb vásárt az csinált, aki Uj Barázda kiadásu naptárakat vett.

Halló! A legnagyobb szenzáció! Apolló és Vigszínház játszik egyszerre Monna Vannát és jegy már alig kapható! Siessen maga is, nehogy elkéssen.

Több milliárdos vámcsalás Szombathelyen. Szombathelyről jelentik: Szombathely közönsége napok óta lazás izgalommal várja egy több milliárdos vámcsalás fejleményeit, melyet odaváló siber zsidók követtek el. — A budapesti nagykereskedők ugyanis egy idő óta csodálkozva tapasztalták, hogy szombathelyi kereskedő vevőik nem rendelnek árukat. A nyomozás egy régebbi csempészési esetből indult ki s a detektívek rövidesen kiderítették, hogy egy nagy és hatalmas csempészbandával van dolguk, kik a textilárakat olcsóbban szerezték be. A több milliárdra szóló csempészési ügyben már a fővárosi államrendőrség is erőlyesen folytatja a nyomozást.

Legjobbak, legszebbek, legértelmesebbek az Uj Barázda kiadásu naptárak.

Négy fogásos menü ebéd 3000 kor. Két fogásos vacsora menü 3200 kor. Albert Belvárosi étteremben.

Hadifogsági emlékek kiállítása. A közeljövőben Debrecenben magyar katonák által a hadifogságból hozott tárgyakból kiállítást fognak nyitni. A kiállítás jövedelmének tiszta haszna a hajdúvármegyei iskolán kívüli ifjúság testnevelésére van szánva. A kiállítás rendezősége felkéri mindazokat, akik a kiállításra alkalmas, bármilyen tárgyval (kép, faragvány, érem, ujság, ruhanemű stb. stb) rendelkeznek, hogy azt Antalffy könyvkereskedésében december 1-ig szöbelileg, vagy írásban jelentsék be.

Sajóköndői részvények bevezetése. Sajóköndői Kőszénbánya R. T. részvényeit a Mezőgazdasági Hitelezetét folyó hó 19-én hétfőn vezeti be a tőzsdére.

A bankok a mezőgazdasági hitelszövetkezetek ellen. Budapestről jelentik: Ma délután a kereskedelmi és iparkamara nagy termében az összes vidéki pénzügyintézetek tiltakozó gyűlést tartottak, amelyen 500 pénzügyintézet képviselője jelent meg. A tiltakozó gyűlésen állást foglaltak a hitelszövetkezetek felállításának terve ellen. Több felszólalás után előterjesztettek egy határozati javaslatot. A határozati javaslat azt kívánja, hogy a már meglévő intézeteket bízzák meg a hitelek lebonyolításával a pénzügyintézet központ útján. A határozati javaslatot küldöttségileg a pénzügyminiszter elé fogják terjeszteni a gyűlés résztvevői.

Országos hírű Jambó tambura zenekar minden este Albert Belvárosi étteremben hangversenyez.

Máthé János vízvezetési szakmester készít vízvezeték, csatornázás és fürdőberendezési munkákat, valamint e szakba vágó javításokat is. Raktáron szivattyúk, fürdőberendezési tárgyak, ülökádák, gázfürdőkályhák, 1000 hl. víztartályok. Telefon 321.

Jambó énekel, mókázik, kittedőn szórakoztat minden este Albert Belvárosi étteremben.

A cukor kincstári árrészesedése. Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter a belföldön termelt vagy vámkülföldről behozott cukor után a fogyasztási adón felül fizetendő kincstári részesedést további rendelkezésig kilógrammonként 2498 koronában állapította meg.

Különleges katonai és polgári sapkakészítő Kótrás Debrecen, Simonffy utca 5. Kész sapkák raktáron.

Rendelet a volt hadifoglyok illetményeiről. Budapestről jelentik: A kormány a honvédelmi miniszter előterjesztésére elrendelte, hogy az 1919. év után hazatért hadifoglyoknak, ha a tényleges szolgálatból való kiválásukkor a nyugdíjba beszámítható javadalmasaikkal egyenlő összegű nyugdíjra igényel nem bírnak, ha az 1919. évet követő évek közül az 1922. év végéig legalább 3 hónapot hadifogságban töltöttek, az illetők évei szintén hadiévnek számíttassanak, ha egyébként a hadifogságba jutás és az ott tanúsított magatartás igazoltatott.

Napsugár vagyonmentőnek karácsonyi nagy árverése december 3-án kezdődik. Árverés céljaira mindennemű berendezési, felszerelési, használati, fényűzési, ruházati cikk, műtárgy, régiség, ékszer, stb. egész november hónapban beadható vidékről is Piac-utca 10. sz. alatt Hivatalos órák csakis délután 3-6-ig. Telefon 10-10.

Legszebb karácsonyi ajándék egy Kozmann fénykép. Műterem és iltöző állandóan kellemesen társalva.

Kenyérgyűjtés hamisított. Rácz Mihályné, hajdusoboszlói cigányasszony a közelmúltban a hatósági kenyérellátásra jogosító kenyérgyűjtés meghamisította s az eredeti számjegyeket kivakarta s ezáltal 16 kilóval több kenyéret vett fel. A bíróság okirathamítás vétsége miatt Ráczné 6 hónapi fogházbüntetésre ítélte.

Hoór Tempis Erzsébet aria és dalestélye remek műsorral, Mozart Puccini operáiból stb. november 4-én este 9 órakor. Jegyek a Méliusznál 1000 koronától feljebb.

Szövetek, barchetek, mosó árúk minden elfogadható árban Benyáts Emil főtéri üzletében Debrecen, Tisza palota.

Legszebb és legolcsóbb fényképek Takács Vince és társánál Csapó-utca 16.

Krisch Károly Piac-utca 89., telefon 12-18. Raktáron tartok legtűzálóbb cserépkályhakat, takaréktűzhelyeket, kandalókat. Elvállalok átrakást, tisztítást is.

Önkéntes árverés

Öndöd, Gáll-dűlő 19. szám alatti 2 és 1/2 hold ingatlan 1923 november 18-án d. u. 3 órakor Vár-u. 11. szám alatt önkéntes árverésen eladatik.

Részletes árverési feltételek dr. Nagy István és Borkos Lajos ügyvédek Szent Anna-utca 8. számú irodájában megtudhatók.

MŰVÉSZET

TESTEDZÉS

Nagy Izabella—Palló Imre—dr. Szilágyi Imre. A tegnapi hangversenyen a „Bika” terem a kusztikájának bosszantó jelenségeit legnagyobb örömeinkre nem észleltük és a zsufolá-ig megtelt teremben zavaró hangtani befolyások nélkül élvezhette a nagyrészen magyar közönség az előadók művészetét. A műsor elő részén komoly opera részletek szerepeltek. Nagy Izabella kifogástalan tisztasága, nagy színező képességű hangja és szokatlan finomságu énekmodora az újszerű fel-fogásban előadott „Habanerájával” érvényesült legjobban. Palló Imre mély zengésű, de magasan ívelő baritonja „Valentin imájában” nyújtott tiszta művészi élvezetet; míg a „Figaró belépőjében” tüneményes könnyedságu technikájával gyönyörködtetett.

A műsor második részéhez dr. Szilágyi Imre izig-vevrig magyar s különlegesen művészi hegedűjátéka volt a bevezetés és a műsor végén adott magyar dalok az est hangulatának megfelelő befejezésül szolgáltak.

A második részt teljesen a magyar dalnak szentelték. Nagy Izabella igazi magyar népviseletben jelent meg a lámpák előtt s egymásután szállottak fel ajkáról a magyar nóták gyöngyei. Blaháné óta nem látott kedvességgel, bájjal, érzéssel „megjásztott” dalai nyomán képzeletünkben megtelt a dobogó a magyar faluval. Eszünkbe jutott az ismerős nótákat dudoló édesanyánk és eszünkbe jutott mindnyájunk édesanyja: régi, ép országunk, amelynek leszakított részeivel már csak a magyar szó, a magyar dal köt össze bennünket. Amikor pedig Palló Imre szedte csokorba Kacsóh Pongrác remekait és ráadásul egy pár népdalt: egyszerre megcsapta arcunkat a székelly havasok lehellete s bizony nagyon szomorúan hallgattuk végig a vidám dalokat is.

Szy.

Két nagy hangverseny Debrecenben. Két nagy művész hangversenye zárja le ezt az esztendőt: Höchtl Margit zongoraművész második hangversenyét tartja december 5-én, Ferrari Albertina hegedűművész pedig december 15-én. Höchtl Margit múlt hónapi koncertjén oly nagyszámú közönség nem jutott helyhez, hogy kívánatra meg kell ismételni hangversenyét, ezáltal új műsorral, csupa romantikus szerzőtől. Ferrari Albertina tavaly mutatkozott be Debrecenben, most tüneményes sikerrel játszott Olaszországban, Németországban és a megszállott területeken. Tavaly koncertje óta állandó beszéd tárgya művészbárát körökben, mert egyike a legkiválóbbaknak a fiatal generációból. Mindkét koncert a legszebb siker jegyében fog lejátszódni s méltóan befejezni az 1923. zenei eseményekben gazdag esztendejét. Jegyeket a Méliusz árusítja.

Bőrtárcákat

a legolcsóbban készít és javít

Böör Kálmán

bőrdíszműves Debrecen, Csapó-utca 45. szám.

A vasárnapi program

Vasárnap fejeződik be hivatalosan a keleti labdarugó kerületben az őszi bajnoki szezon, az utolsó bajnoki mérkőzés s több barátságos mérkőzés lebonyolításával. A *Diószegi-uti Vasutas-pályán*

DKASE—DVSC

barátságos mérkőzés lesz délután 2 órai kezdettel, amelyet nagy érdeklődés előz meg. A DKASE revansot akar venni a bajnoki küzdelmek során szenvedett vereségeért, míg a DVSC múlt heti vereségével a hírnevét ejtett csorbát akarja kiküszöbölni. Erős, izgalmas küzdelem várható. Eldöntetlen eredmény a legvalószínűbb.

Délelőtt 10 órai kezdettel

DKASE II—DVSC II.

szövetségi díjmérkőzést játszik a Páló István bíraskodása mellett. Eredetileg 3:3 arányban eldöntetlenül végződött a mérkőzés, ezt azonban az intézőbizottság megsemmisítette s a mérkőzés újra való lejátszását rendelte el, mivel a DVSC II ben Tárnok játékos igazolatlanul szerepelt.

A nagyerdei sporttelepen

DEAC ifj.—DTE ifjúsági

játszik fél 11 órakor barátságos mérkőzést. Bíró Szántó Zoltán bírójelölt lesz.

Kisvárdán a DEAC a KSE-vel játsza le utolsó bajnoki mérkőzését. Ha az egyetemi csapat csak minimális gólaránnyal is győz, a bajnoki lista negyedik helyére kerül mostani hetedik helyéről. Ez erősen ambiciósulja a DEAC-ot, azonban a KSE otthonában igen veszélyes ellenfél s a DEAC-nak minden erejét össze kell szednie, ha győztesen akar hazatérni. Bíró Szerencse (Budapest) lesz.

A DMTK bajnok ifjúsági csapata vasárnap Nyiregyházán játszik a jóképességű NyTVE ifjúságival. Tavasszal Debrecenben a DMTK ifjúsági meglepetésszerűen vereséget szenvedett 3:0 arányban. A DMTK t most erősen hevíti a revans vágya s tekintve a DMTK ifjúsági jó formáját, győztesen térhet haza. Bíró Tóth Béla lesz.

Fővárosi program. A fővárosi labdarugóprogram legkiemelkedőbb eseménye, hogy vasárnap, november 18-án megkezdődik a — *tavaszi labdarugóidény.* A rendkívüli helyzet a tavaszi párisi olimpiász miatt állott be. A főesemény az FTC—MTK találkozója lesz. A két régi rivális bajnoki küzdelmét híhetlen nagy érdeklődés előzi meg. Eldöntetlen eredmény a legvalószínűbb. Egyéb mérkőzések: III. ker.—BTC, UTSE—Törökvis, UTE—„33” FC, Vasas—Zugló, VAC—KAC. Másodosztályban: MAC—EMTK, BEAC—Föv. TK. az érdekesebb mérkőzések.

A nemzetközi boxverseny ma, vasárnap este 6 órai kezdettel lesz az Arany Bika dísztermében. A boxverseny programja a következő: Ismeretterjesztő rövid előadás a boxoló sportról. Bernard Elemér—Halász Bernát, 6 menet. Milton Róbert osztrák—Rózsa Mihály magyar, 10 menet. Rózsa Jenő magyar bajnok—Egon Guttfreund osztrák bajnok, 12 menet.

Sakkverseny a Tisza-internátusban. A debreceni Tisza-internátusban az egyetemi hallgatók dr. Láng Nándor egyetemi tanár lelkes, áldozatkész pártfogása folytán sikerült sakkversenyt rendeztek, amelyen 18

versenyző vett részt. A verseny eredménye a következő: 1. Kovács Károly orvos-tanhallgató, 2. Miklós Andor orvos-tanhallgató, 3. Hadas Lajos, 4. Demjén József. Az első helyezeti 25 ezer korona jutalomban részesült. Vigaszdíjat nyertek: Nagy Antal és Bányai Sándor. Nagyobb összegű penzadományt adtak a versenyzők díjazására: dr. Láng Nándor egyetemi tanár, Köllönte Géza, Alföldy tanár. A verseny gyors, sima lebonyolítását kitűnő rendezőgárda és zsűri biztosította, amelyek tagjai voltak: Des-Combes László, Kovács Károly, Alföldy Zoltán, Jakó Sándor.

SZÍNHÁZ

Műsor:

Vasárnap délután: A fekete gyémántok. Vasárnap este: Diadalmasszony. Hétfő: A hazajáró lélek. A bérlet.

Színházak és mozgószínházak közleményei Csokonai-színház

Még ma este a Diadalmasszony, Tschaikowsky gyönyörű zenéjű, mulattató operettje kerül színre. E mestermű diadalmját csak a bérlekre való tekintettel szakítja meg az igazgatóság és így hétfőn lesz a premierre Jilahy Lajos, a budapesti nemzeti színházban óriási sikert aratott színművészek, „A hazajáró lélek”-nek. Kardoss Géza hosszú betegsége után lép fel ez alkalommal először.

Jókai regényét alkalmazta színpadra Hevesi Sándor, a vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal előadásra kerülő „A fekete gyémántok”-ban.

Kardoss Géza, Halassy Mariska, Vértés és Rajz a főszereplői az dei sláger drámának, a „Hazajáró lélek”-nek, amely az egész hetet dominálja a Csokonai színházban.

Apollo-mozgó

Két sláger: Zoro és Huru főszereplésével Modern csavargók. Henni Porten főszereplésével Milliomos millimári.

Uránia-mozgó

2 sláger. Észak fia, Texasi lány, amerikai kalandorfilmek.

Vigszínház-mozgó

Királynő kegyence. látványos pazar kiállítású him. Kisérő Pattie revue és „Ó” pontos kiszógálás.

Omnia-mozgó

Kacagó-Vig előadások az Omniában: Chaplin, Fix-Fox, Zoro és Huru ma utójára.

Lady Hamilton hétfőn közkívánatra az Omniában.

Meteor-mozgó

Vasárnap „Jön a rozson át” Lóth lával. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.

KÜZELÉDÉS

Esik a francia frank árfolyama

Az elmúlt héten a nemzetközi devizapiacra a márka további árfolyamvesztése mellett a nyugati hatalmak valutáinak megítélésében is jelentősebb eltolódások következtek be. Legfeltűnőbb volt a dollárnak az egész vonalon bekövetkezett javulása, míg

a francia frankot mérsékeltebb árfolyamvesztés érte.

Visszaesést mutatott a hollandi forint értékelése is. A világhereskedelmválság szoros összefüggésben áll Németország súlyos gazdasági helyzetével, ami a német fogyasztó piacnak kikapcsolására vezetett.

A magyar valuta megítélése a főbb külföldi piacokon az elmúlt héten is

változatlan maradt.

Árnyalati visszaesések csak Bécsben és ennek visszahatásaképpen Zürichben következtek be. Az a körülmény, hogy a devizaközpont a magyar koronának a belföldi és külföldi vásárló ereje között mutatkozó diszparitást kiküszöbölte, a bécsi spekulációt arra indította, hogy a magyar korona készleteit értékesítse.

A „Gazda” Bank r.-t. alaptőkeemelése

Mint értesülünk, a „Gazda” Bank r.-t. igazgatósága a napokban tartott ülésén elhatározta a bank 1-milliárd korona alaptőkéjének 3 és fél milliárd koronára való felemelését. Az új részvények híz szerint 100%-os felpénzzel bocsátatnak csakis a régi részvényesek rendelkezésére. Az igazgatósági ülésen szóba került, hogy az alakulás után igen sokan jelentkeztek a banknál, akik az akkor már lezárt részvényjegyzésben részt ohajtottak venni. Tekintettel arra, hogy a bank súlyt helyez arra, hogy a gazdaközönségnek minél szélesebb rétegét képviselje, ami különben igazgatóságának összeállításában is kifejezésre jut, az igazgatóságnak módot kell találni arra, hogy azok, akik az első részvényjegyzésből kimaradtak, az alaptőkeemeléssel részvényhez juthassanak. Egyelőre még nem állapított meg, hogy ez mily módon fog történni, miután az igazgatóság helyzetét megnehezíti az a körülmény, hogy a régi részvényjegyzők az új darabok átvételéhez ragaszkodnak. Hogy a bank egyébként mennyire hivatott képviselni a magyar gazdatársadalmat, kiténik abból, hogy részvényjegyzői között oly nagybirtokosok, mint Frigyes királyi herceg öfensége, József királyi herceg öfensége családjával szerepelnek. Ezen neveken kívül körülbelül 4500 kisgazda vett részt a „Gazda” Bank alakulásánál. Egy pillantás a bank igazgatóságának névsorára különben kellőképpen bizonyítja fenti állításunkat: dr. Almásy Imre gróf földbirtokos, az Országos Mezőgazdasági Kamara elnöke; Bottlik József földbirtokos, nemzetgyűlési képviselő, Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara elnöke, Földbérlek Országos Szövetségének elnöke; dr. Csobaj Gyula földbirtokos; gróf Janikovich-Bésán József földbirtokos; Jókai-Szilágyi Miklós földbirtokos; Kós Mihály államtitkár, földbirtokos; dr. Kovács Nagy Sándor v. főispán, nemzetgyűlési képviselő; Lányi Mór földbirtokos, v. országgyűlési képviselő; báró Mailott Nándor földbirtokos, v. főispán, nemzetgyűlési képviselő, Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke; Matlekovich Sándor v. b. t. t., a Magyar Közgazdasági Társaság elnöke; Meczer Tibor földbirtokos; Melczér László földbirtokos, nemzetgyűlési képviselő; Mikecz István Szabolcs vármegye alispánja; Putnoky Mór földbirtokos, v. főispán, nemzetgyűlési képviselő; Szily Tamás földbirtokos, nemzetgyűlési képviselő, az Országos Mezőgazdasági Kamara alelnöke; Tankovich János földbirtokos, nemzetgyűlési képviselő; báró Trauttenberg Imre földbirtokos; Urbanovich Zoltán földbirtokos; báró Waldott Frigyes földbirtokos, Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület mezőgazdasági szakosztályának elnöke; báró Waldott Kelemen földbirtokos, a Tiszajobbparti Vármegyék Erdészeti Egyesületének elnöke; Zsitvay Tibor nemzetgyűlési képviselő, v. főispán. Fent emondottak folytán érthető a nagy érdeklődés, amellyel a gazdatársadalom a bank tevékenységét figyeli.

Új tőzsdenaptár A budapesti áru-és értéktőzsde tanácsa közli: A tőzsdetanács november 17-én Frey Kálmán elnök elnöklésével tartott ülésében megállapította a folyó évi december 1-től 1924. január 6-ig terjedő időre az értéktőzseti hivatalos forgalom napjait és az értéktőzseti lezáratoló rend beosztását. Az értéktőzsde hivatalos napjai lesznek:

u. ott mindenféle egysapka, férfi és női szövet, bőrkalapok, autósapka készítése

Kard, szurony és Rulcsár Imre és Fia katonai árucikkek Debrecen Kálvintér 4. Saphaműhely (volt Egyháztér)

December 3, 5, 7, 10, 12, 14, 17, 21, 24, 27, 31. 1924. január 2, 4 napja. December 24-én karácsony miatt az értéktőzsde délelőtti 10-12 óráig tartani. Fizetési napok: 1923. december 6, a november 19 és 21-iki üzletekre. December 13, november 26, 28, 30-iki üzletekre. December 20 s december 3, 5 és 7-iki üzletekre. December 28 s december 10 és 12, 14-iki üzletekre. Január 4 s december 17-iki és 21-iki üzletekre.

TUZZSD

Magyar korona: 3.

Zürichi zárlat

Hollandia 214¹/₂, Newyork 578, London 2499, Páris 3030, Milano 2425, Prága 1655, Budapest 3, Bukarest 300, Szófia 490, Belgrád 650, Varsó 3, Bécs 81.

Devizaközp. hiv. árt.

Dollár 20100—21200, Francia frank 1175—1141, német márká —, lira 860—915, osztrák korona 28'10—30'30, lei 108—121, cseh kor. 577—621, dinár 228—242. Svájci frank 3460—3680.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat igen szilárd, az árak általában 3000 koronával emelkedtek.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 101500—103000, egyéb 101000—103000, 79 kilós tiszavidéki 102000—104000, egyéb 171000—103000, rozs 70000—71000, takarm. árpa 66000—68000, sörárpa 75000—70500, köles 77500—80000, tengeri 69000—71000, korpá 38500—40500, zab 70000—72000, repce 170000—175000.

Ferencvárosi sertésvásár

Nyitvászári maradvány 188, nem érkezett semmi, eladott 60. Árak: Könnyű 7600—8600, nehéz 8300—9600

REGÉNY

Tavaszcvarók

Irta: IGMÁNDY GÉZA

Ez is, az is tud valami újat mondani. Rajta is így mulatnának. Nem, soha! — összeszedte magát. Kérni fogja az áthelyezését más kórházba. Ez a kislány is elfelejti majd, ha nem látja. Más mód nincs. A 40. szoba bosnyákja zavarta meg gondolatait. Ilonka vezette. Leültette a kályha mellé. A karja fel volt kötve. Nagyon fájta. Bizalmatlanul tekintgetett.

— Goszpodin pop! — fordult Ákos felé, ki már megtanult néhány szláv szót és néha elbeszélgetett vele — ugye nagyon fáj az operáció?

— El fog altatni a néme. Ne félj nem fog fájni — bátorította Ákos. — A feleséged altat el? Akkor jó! — kissé megnyugodott. Ákosnak minden vére az arcába szökött.

— Még ez is! — villant át az agyán. Akadozva kereste a szavakat.

— Én pap vagyok, nekem nincs feleségem.

— Dobre, dobre goszpodine! — s megértően bólogatott.

Ákosnak végtelen rosszul esett, mert elfelejtette, hogy mohamedánussal beszél. Ilonka keveset értett az egész jelenetből. Csak ösztönösen érzett valamit.

Szerencsére belépett Rónay főorvos. Hamarosan végeztek a bosnyákkal.

Hazafele menet Marcival Kovács Kalmánról beszélgettek. Meglepte a kilépése őket.

— Ismered azt a leányt? — kérdezte kis szünet után Marci.

— Az apóli tanfolyamon beszélgettem vele néhányszor. Te nem emlékszel rá? az a kis szőke, fítos orru leány: örökösen eszesogott. Olyan, mint az eleven kénese.

— Igen, igen! a Marci mellett szokott ülni. No, az igazán nem illik össze Kalival. Tűz a vízzel?

Nevettek. — Az ellentétek vonzzák egymást. A szív titkaiba nagyon nehéz, vagy tán lehetetlen is behatolni.

Elhallgattak. — Bizony pajtás! — elmélkedett Marci — furcsák ezek a lányok. Nem tudok eligazodni rajtuk. Minden szavuk, minden gondolatuk másra vonatkozik.

(Folyt. köv.)

Nyilttér

Szenzáció!

Öltöny 230.000, télikabát 280.000, costüm 1.000.000 koronától, egyenruhákat és fordításokat legolcsóbban készít **Tegdes János** Péterfia-utca 42.

E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Ujból kapható a Dr. Flesch-féle

Skabosan-kenőcs

(azelőtt Skabofom)

Leghamarabb megszünteti a **viszketegséget, sőt, sőt, sőt, rühességet.** Szagtalan, nappal is használható.

TYUKSZEMET,

bőrkenőnyedést, szemölcsöt leghamarabb eltávolít a **Dr. FLESCHE-FÉLE CANNABIN**

Kapható minden gyógyszer-tárban.

Kosztipénzt kihelyezésre elfogad. Idejében feladott tőzsdéi megbízásokat **lehetőnyősebben** effektuál. Vidéki megbízásokat pontosan teljesít a **Magyar Köztisztviselők és Állami alkalmazottak Takarékpénztára R-T.** Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. Telefon: József 60—40, József 135—32. Sürgőnycim: COBDENBANK.

Üvegezést úgy helyben, mint vidéken jutányosan készít. — Modern képkeretek **HAMPEL JENŐ** épületüvegezési és képkeretezési vállalat **Debrecen, Rákóczi-utca 8**

Zongora- és vonóshang-szerkesztő műhelyt nyitottam **TONTE LÁSZLÓ** Piac-utca 30. szám alatt az udvarban. Zongorahangolást és javítást elfogadok.

Szirek András

uri és egyenruha szabó. Dívtatos angolszövetek raktára. **Szent-Anna-utca 1. Telefon 509.**

Kályhák fa- és szénfűtésre, tornyos és asztal alakúak. **Takarékűzhelyek** **Füstcsövek** minden méretben **Konyhafelszerelési és háztartási cikkek.** **Zománcozott lemez edények.** **Lőpor és mindennemű vadászati cikkek nagy raktára.**
Tóth Gyula vasnagykereskedése. **Városház sarok. Telefon 29.**

Jó sikerrel fest szőrméket, bőrkezütyűket, mindenféle ruhákat minden színre: gyász-, exprez-munkák kivánt időre. **Hungaria Kelmefestő, Vegytisztító Gőzmosó Vállalat** Debrecen, Péterfia-utca. 4. szám. Tulajdonos: **LIBÁNDY ANDOR.**

Megbízható bevásárlási forrás
SZABÓESZENGEVALD főfő és rövidtáru üzlete Szent Anna-ut. 3.
Nem reklám!

A tulajdonos elhalálása folytán olesóért megkaphatják a **Rigó-utca 12/E számú nagy telkű családi házat!**
A Rigó-utca folytatása a Homokkertenek. Nehány lépésnyire van a sertésvásártól. Még 2 éves, adómentes új épület. Cseréppel fedve. Két szobás lakással. **Az egész ingatlan pár nap alatt beköltözhető!**
Tulajdonosa a néhai Feigel Bertalan örökösei. **Nagyon természetes, hogy ezen ház eladása felett is a NAGY LAJOS ingatlanforgalmi Iroda (Veres-utca 9.) rendelkezik. Ott köthető meg a vétel, ott teendő le a vételi foglaló is.**

Mindenkinek saját érdeke, hogy varrógépjét, irógépjét, kerékpárját és gramofonját javítás végett **SZABÓ és SCHVARCZ** műszeresekhez vigye Debrecen Mágos-ut. 25. és Ótmalom-ut. 1., meri minden javításért felelősséget vállalnak.

Kevesebb pénzbe kerül a kávéja, ha babkávét és pótlék helyett egymagában az újfajta „ENRILO”-ból készíti. „ENRILO” tökéletesen pótolja a babkávét. Erősebb, táplálóbb, izletesebb és ezenfelül olcsó is. Eme különlegesség minőségéért gyártójának, a **FRANK HENRIK FIAI** cégnek világhire szavatul.

AZ ORIENT KÁVÉPÓTLÉK jószágban a szemes kávéval is versenyez. **A legzamatosabb, 1/3-dal kevesebb kell belőle, mint egyéb gyártmányból és olcsó.**
Csakis nemesített cikóriagyökérből készül Arany éremmel kiüntelve. **Orient Pótkávégyár** Részvénytársaság **Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.** Telefon: József 26—50, József 26-51

Megbízható jó minőségű paplanlepedő és alsó lepedő vásznak, sifonok, zefírek, parhetek. Női, férfi és gyermekharisnyak, szabókellékek és rövidárúk a legolcsóbb árban
Bagi és Petrik Szent-Anna-utca 5. szám alatti üzletében. **Kérjük kirakatárainkat figyelemmel kíséreni!** **Allandóan olesó, szabott árak!**

Teljesen jókarban levő üzemi képes szabolcsi szeszgyárhoz tulajdonosok keresnek tőkével rendelkező **társat.** Évi kontinges 660 hektoliter. Közvetlen vasuti állomás. Jókurban lévő épületek. **Cim a kiadóban.**

ENRILO

Tisztelettel értesitem a m. t. közönséget, hogy Petőfi-ter 7. szám alatt (Deák Ferenc-utca sarok)

VADÁSZKÖRT VENDÉGLÖMET megnyitottam.

Előzékeny kiszolgálás mellett kitűnő fajborok, frissen csapolt kőbányai sör, háziasan készült Zóna reggeli, ebéd és vacsora áll m. t. vendégeim rendelkezésére

Társas összejövetelekre külön termék. Minden este cigányzene Folyó hó 15-től kezdve abonenseket elfogadok.

Szíves pártfogást kér

AZOR GYULA

a „Vadászkört“ vendéglőse.

Minden szombat este hurkaestély!

Gazdálkodók! Házvevők! Eladó ház! Istálló is van! Nagy udvar! Uri fertály! Rögtön beköltözhet!

Az Arany János-utca és a Miklós-utca közötti Nemzetőr-utca két egymással szembe fordított régi ház

Roppant olcsóért megkapható!

NEMZETŐR-UTCA 4. és 6. szám!

Mindkét ház a városé volt A Nemzetőr-utca az Arany János-utca 38. és Miklós-utca 31. számú házak mellett nyílik be!

A 4. számú házban van 3 lakás. A 6. számú házban van egy kétszobás lakás, 2 nagy istálló, magtár és jövizű kut.

A vevő a 6. számú házba rögtön beköltözhet!

Nagyon természetes, hogy ezen házak eladása felett is a Nagy Lajos ingatlanforgalmi iroda rendelkezik, ott köthető meg a vétel, ott teendő le a foglaló! Iroda: Veres-utca 9.

Gallérokat, kézelőket, frakkingeket

modern gépekkel felszerelt saját műhelyben tisztítok.

Kelmefestést minden színre minta szerint.

Gyászruha 24 óra alatt készül.

Vegyztisztítás legújabb módszer szerint. Egyháztér 5. szám alatti főüzletem vezetését átvettém.

Műhely és fiókület: Batthyányi-u. 26

Szíves pártfogást kér tisztelettel **PALOTAI LAJOSNÉ.**

ELADÓ

nagyon szép

családiház

egy kat. hold szőlővel, konyhakerttel, gyümölcsösrel

Azonnal beköltözhető! Lakó nincs!

Teljesen új épület, nagyon szép 3 szobás lakással. Ez az ingatlan a szomszédos Bodakertben van, a negyedik dűllőben, a „Zelemér“ megállóhoz 30 perces gyalogséta. Tulajdonosa Szabó Ferenc ur, ő lakik benne, bárki megmutatja a Bodán az érdeklődőknek a házat.

Az eladás sürgős!

Minden arért megkapható!

Ezen ház felett is a Nagy Lajos Iroda rendelkezik.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 400 kor. minden további szó 40 K. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 600 K, minden további szó 60 kor. Vastagabb betűből szedett szavak kétszeresen számítatnak

LEVELEZÉS

Intelligens

fiatalember, aki menekült hivatalnok, ez uton ohajt megismerkedni olyan fiatal leánnyal, vagy özvegyvel, aki aláláshoz juttatná. Levelet „Boldog jövő“ jellegre a kiadóba kér.

AJÁNLAT

Egy szoba konyhás takashoz jut a belvárosban, ki butoraimat megveszi. Cim a kiadóban.

Hentesüzemi husvágógépet, tőkét, zsirszűrő edényt és serpenyős mézárós mérleget vesz Nagy Lajos iroda, Veres-utca 9

Hullott haját

legmagasabb áron veszek. Párisi hölgy-fodrász szalon, Simonffy utca 7. szám.

Tanítványt vállal

a középiskolák bármely osztályából jutányos díjazásért menekült főiskolai hallgató. Cim a kiadóban.

Megbízatásokat

Budapestre

magán- és kereskedelmi ügyek pontos és gyors elintézését elvállalja nyugalmazott főtisztviselő. Cim a kiadóhivatalban.

ELADÁS

Eladó

a Csap-utca 7. számú ház. Cim a k adóban.

Üzletberendezés

keményfából, üvegezve, divatárú-üzletbe, drogeriába, diszmiáru-üzletbe kiválóan alkalmas, jutányos áron eladó. Bővebbet Tóth Gyula vasnagykereskedő, Városháza.

Eladó

nagy vaskályha jutányos áron. Csillag-utca 82.

Káposzta

fejes jutányosan kapható. Csillag-utca 82.

Egy márványlap

eladó. Apafi-utca 55. szám.

Eladó

egy fekete női kabát kalappal és muffal. Homok-utca 31. szám.

Eladó

14 drb. Jerke birka jutányosan, Késmalom-utca 8.

Vas takaréktűzhely

használt, de jókarban lévő megbízásból eladó. Bészler és Dávid vaskereskedésében, Piac-u. 8 szám.

Ó és ujbór

a Kossuth-utca 9. szám alatti pincéből hordótelekben eladó. Értekezhetni: Kardoss László cég pénztáránál.

KERESLET

Harmoniumot

beres Szabó Károly tanító, Hajduböszörmény. Levelezőlap hívásra házhoz megy.

TÉLI FŐZELÉKEK

mint:

Bab
Hámozott borsó

Lenese, zsuzsokmentes
Köleskása
Szárított gomba

Zöldbab
Zöldborsó
Paradicsomsürü

CONSERVEK:

Szparga
Championgomba
Befőttek

legnagyobb választékban

KONTSEK GÉZA DEBRECEN Kossuth-u.

Pattanások, Szeplők, Arcz-, Kézvörösség
és egyéb arcbántalmak ellen használjon

Korzó „Éva“ arckenőcsőt és szappant!

Pipereclkek, fésű- és kefeárúk nagy raktára

KÖRZŐ DROGUERIA, Piac-utca 42.

Kel! Önnek 30 millió koronaért

a Péterfia- és Rákóczi-utcaik szájában levő

Maróthy György-u 9. - Könyök-utca 11. számú két sarokház?

Mind a kettő alá van piacézve és rajta üzletek!

Ha megér Önnek 30 millió koronát ez a két ház, mely vagyonmegosztás miatt lesz ily potomárért elpoesékolva, akkor menjen be a Nagy Lajos ingatlanforgalmi irodába a vételi ügyletet megkötni.

Kreuzstich, Filet und tüllarbeiten, Häkeln, Bunstickerei, Weisstickerei, Klöppelarbeiten, Junperbuch stb.

kézimunkadivatlapok nagyválasztékban

Csáthy Ferenc könyvkereskedés és irodalmi vállalat Részv.-Társ

Vásároljon egyszer nálunk

s meggyőződik, hogy való igaz, hogy ruhaszükségletét a legolcsóbban a

„Hajdusági“ férfi és fiuruha áruházban

szeresheti be Piac-utca 67. szám alatt.

Füstcsövek, Tűzhelyek, Kályhák

Bészler és Dávid vaskereskedésében

a Kossuth-szobor mellett, Piac-u. 7

Csoda olcsóért megkaphatják a Homokkerthben, a Harsányi Gusztáv utca 13. számú családiházat. Idegen lakó nincs! Rögtön beköltözhet!

NAGY LAJOS IRODA.

Értesítés!

Aulirott borbély- és fodrászmesterek üzletükben a következő árakban szolgáltatják ki a nagyérdemű közönséget:

Borotválás 150 K
fésüléssel 200 „
Hajvagás frizurára 500 „
géppel 400 „
Baby hajvagás 500 „

Szombaton délután 4 órától a debreceni Fodrász szakosztály által megállapított árakat számítjuk.

Midőn még a nagyérdemű közönséget a legtisztább és a legfigyelmesebb kiszolgálásról biztosíthatjuk, kérjük a további szíves pártfogásukat.

Kitűnő tisztelettel

KÁRPOLI NÁNDOR fodrász

Eötvös-utca 64. és Árpádtér 45. szám.

KRAFT JÓZSEF fodrász

Csapó-utca 97. szám. (Bakos vaskereskedésével szemben.)

Szardiniák **PIAC-UTCA 51.**

Thon-hal Röpostával szemben

Humar

Kaviár

Pastétomok

Telefon Huskrémek

70 G ombakonserv

Alapítva 1823. Sajtók, likörök stb.

CSANAK JÓZSEF K. Rt. (Iúszar és csapó-utca között)

Vasutasok!

Pénzespostások!

Házvevők!

Eladó kis családiház

az állomáshoz néhány peronyire, mindjárt a Homokkert legelején, a Szabó Kálmán főutcából balkézfelől benyúló legelső csendes kis utcában, az

Akácfa-utca II. számú ház!

Rögtön beköltözhető! Lakó nincs!

Két szoba, konyha, speiz, nyárikonyha, két kamara, karámozott nagy sertésol, baromfiól, jó vízű szivattyús kut, konyhakert, szőlő, gyümölcsös, Ezen ház felett is a Nagy Lajos iroda rendelkezik!

Zománcos öntött vasedények,

épület- és butorvasalások

BAKOS vasüzletében

Csapó-utca 88. Telefon 6-20

Nehéz az élet!

Jó ruhába járni gondot ad, olcsón beszerezni tessék **VÉGHEZ** menni, hol kevésbé használt uri ruhák eladása, vétele és alkalmi ruhák kölcsönzése

Vár-utca 2. sz. (Zenedével szemben.)

Kiadja: Hajduböföld Lapkiadó Vállalat.